Region Stockholm

RS 2022-0425

Interpellation
2022:21

Vänsterpartiet 2022-04-21

Interpellation av Catarina Wahlgren (V) om vårdval logopedi

I april ankom ett brev till ledande politiker i hälso-sjukvårdsnämnden om stora problem inom vårdval logopedi. Det är logopedförbundets styrelse i Stockholm som är avsändare till brevet. Brevet bygger på en medlemsenkät som logopedförbundet skickat till sina medlemmar där följande problem lyfts:

Logopeder inom Vårdval Logopedi skattar sin arbetsmiljö långt sämre än andra logopeder, det gäller alla frågor om arbetsmiljön. Svaren sticker framför allt ut när det gäller:
● Tid för reflektion och eftertanke – vårdvalslogopeder skattar detta mycket lägre (3 av 10 möjliga, jämfört med 7 för andra logopeder).
● Acceptabel arbetsmängd – där det är en stor skillnad mellan vårdvalslogopeder och övriga (5 jämfört med 8 på en tiogradig skala).
● Mer än en fjärdedel av alla logopeder inom vårdvalet (28%) har gått ner i arbetstid för att orka med sitt arbete (vilket förutom en längre inkomst också innebär en lägre livslön och sämre pensionsvillkor). Siffran var densamma vid en tidigare medlemsenkät 2018, då. Att merparten av de som gått ner i arbetstid jobbar inom vårdvalet är en tydlig signal att arbetssituationen för vårdvalslogopederna är oacceptabel.

Hälso-sjukvårdsförvaltningen har konstaterat att nedläggningarna av flera logopedmottagningar (både privata och regionalt drivna) de senaste åren skapat en ansträngd situation, med långa väntetider för flera patientgrupper. Tex är väntetiderna för barn (språk, läs-och skriv, dyslexi, dyskalkuli, ätsvårigheter) runt ett år!

Den fria etableringsrätten inom vårdvalet för patienter med neurologisk skada/sjukdom har skapat en oerhört ojämlik tillgång till logopedisk vård där tillgängligheten i norra länet är betydligt sämre. I norra delen finns betydligt färre mottagningar att remittera till och det är mycket svårare att hitta logopeder som gör hembesök, vilket är ett tydligt tecken på att den fria etableringen av vårdvalsenheter inte fungerar, ”vita fläckar” täcks inte automatiskt, fastän det finns ett gott patientunderlag. Detsamma gäller tillgång till logopedisk vård i många socioekonomiskt utsatta områden, där det nu efter ett flertal nedläggningar saknas enheter inom Vårdval Logopedi och alla patienter i dessa områden får åka lång väg till logoped.

Det framkommer också att ersättningskonstruktionen inom vårdval logopedi omöjliggör samarbete med andra verksamheter och professioner. Det gäller tex samarbete med skola, BUP, fysioterapeut och arbetsterapeut. Trots allt prat om att vården ska vara sammanhållen slår vårdval logopedi sönder denna möjlighet vilket drabbar patienterna.

Region Stockholm

RS 2022-0425

Interpellation
2022:21

Logopedförbundet skriver också i sitt brev att ” *Vi menar också att HSF inte har all information, då man bara tar in information från verksamhetschefer i vårdvalet, chefer som är direkt beroende av konstruktionen av vårdvalets ersättning, och som möjligen inte propagerar för att ta in fler patienter som betalar sig dåligt jämfört med insatsens omfattning och kostnader. Det vore på sin plats att i stället för att bara ha ett råd som består av ledningsrepresentanter ha ett råd kompletterat med professionsföreträdare som har ett helhetsperspektiv, representanter från forskning/vetenskap och självklart också patientorganisationer”.*

Med bakgrund i ovanstående vill jag fråga ansvarigt sjukvårdsregionråd:

1. Vad har egentligen blivit bättre för logopeder och patienter sedan vårdval logopedi infördes?
2. Varför är marknadsmekanismer ett bra styrinstrument i sjukvården? Vilket vetenskapligt underlag bygger ni det på?
3. Vad avser du att vidta för åtgärder för att säkerställa jämlik tillgång till logopedisk vård i Region Stockholm?
4. Vad avser du för att vidta för åtgärder för att säkerställa att det kan bli en sammanhållen vård för patienter i behov av logopedisk vård när dagens ersättningssystem förstör denna möjlighet?
5. Hur ser du på kritiken att inte professionen involveras i dialog med politik och förvaltning? Tänker du vidta åtgärder för att även få med det perspektivet framöver?

Catarina Wahlgren
Vänsterpartiet